

О.О. Удалих // Фінансові дослідження. – 2016. – № 1. – С. 96–100. 6. Череп О.Г. Роль бюджету та процесу бюджетування в управлінні підприємством / О. Г. Череп, О. Ю. Стремидло // Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму. – 2011. – № 1 (4). – С. 445–451.

УДК 657.6

Г. М. Лютова, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування
Черкаський навчально-науковий інститут ДВНЗ Університет банківської справи, м. Черкаси, Україна

ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ: СУТНІСТЬ ТА ЕЛЕМЕНТИ

Ключові слова: звітність, інтегрований звіт, структура, елементи.

Інтеграція України до Європейського Союзу зумовлює необхідність перманентного удосконалення системи бухгалтерського обліку та звітності відповідно до економіко-політичних умов ведення бізнесу та зміни потреб і вимог користувачів інформації. Враховуючи концепції розвитку бухгалтерської звітності, які висвітлюються в науковій фаховій літературі, слід зауважити, що останнім часом все активніше досліджуються питання та обґрунтовується доцільність формування нової моделі звітності – інтегрованої звітності підприємств, в якій поряд з економічними результатами їхньої діяльності знаходять відображення соціальні й екологічні аспекти.

Узагальнення підходів науковців до дефініції «інтегрована звітність», наведених у статті К. Безверного [1, с. 43-49], дає підстави визначити інтегрований звіт як коротку інформацію про те, як результати діяльності, система управління, стратегія і перспективи компанії здатні до створення вартості у коротко-, середньо- та довгостроковому періоді. Інтегрований звіт корисний для всіх зацікавлених сторін, яким важлива здатність організації створювати вартість, включаючи інвесторів, співробітників, клієнтів, постачальників, бізнес-партнерів, місцеві спільноти, законодавчі та регулятивні структури.

Метою інтегрованої звітності є встановлення провідних принципів і елементів змісту, що визначають загальний зміст інтегрованого звіту та пояснення концепцій, що лежать в його основі. Відповідно, актуальним є питання структури та змісту інтегрованої звітності.

Так, П. Й. Атамас та О. П. Атамас [2, с. 81-83] визначають орієнтовний зміст інтегрованої звітності, що включає такі розділи: 1 – Звернення вищого керівництва компанії до заінтересованих користувачів звітності. 2 – Характеристика компанії. 3– Параметри інтегрованого звіту. 4 – Корпоративне управління, зобов'язання і взаємодія із зацікавленими сторонами. 5 – Фінансові показники діяльності. 6 – Економічні показники діяльності. 7 – Показники соціальної діяльності та соціальної відповідальності. 8 - Характеристика екологічної діяльності. 9 – Ризики та можливості. 10 – Інші суттєві питання діяльності. 11 – Організація внутрішнього та зовнішнього контролю якості звіту.

На думку В. Костюченко [3, с.1129], змістовне наповнення інтегрованої звітності має бути таким: Огляд підприємства і зовнішнє середовище; Управління; Бізнес-модель; Ризики та можливості; Стратегія і розподіл ресурсів; Результати діяльності; Перспективи на майбутнє; Основні принципи презентації.

Такий набір елементів змісту інтегрованої звітності визначений Міжнародним стандартом інтегрованої звітності (IR) [4, с. 26]. Причому елементи змісту, інформація про які може бути представлена у вигляді заданої послідовності або ізольованих самостійних розділів, не призначені для використання у ролі стандартної структури інтегрованого звіту. Тобто стандарт не передбачає форми звіту, а лише визначає інформацію, яка має включатись у інтегрований звіт з метою оцінки здатності компанії створювати вартість.

Подібну структуру інтегрованого звіту пропонує К. Безверхий [5, с. 26], а саме: 1 – Звернення осіб, що наділені управлінськими функціями; 2 – Інформація про підприємство; 3 – Управління підприємством; 4 – Бізнес-модель підприємства; 5 – Результати діяльності підприємства; 6 - Ризики та можливості; 7 – Аудиторський висновок.

Основними елементами інтегрованого звіту з точки зору Р. О. Костирко є: опис діяльності компанії та бізнес-моделі; середовище, в якому працює компанія, стратегічні цілі та стратегія їх досягнення; корпоративне управління та винагороди; система виробничих показників і показників сталого розвитку; прогноз на майбутнє [5, с. 23-24].

На сьогодні в Україні відсутня законодавча база формування інтегрованої звітності, не унормоване її поняття, відповідно, немає і форми інтегрованого звіту. Міжнародним комітетом з інтегрованої звітності сформульовані базові принципи, якими слід керуватись при складанні інтегрованого звіту. На часі розробка на основі базових принципів єдиної моделі інтегрованої звітності компаній з врахуванням національних особливостей. Реалізувати це доречно у формі національного стандарту інтегрованої звітності.

Список використаних джерел: 1. *Безверхий К. В.* Інтегрована звітність підприємства: економічна сутність поняття / К. В. Безверхий // Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. – 2016. – № 4. – С. 43–58. 2. *Атамас П. Й.* Інтегрована корпоративна звітність: проблеми впровадження / П. Й. Атамас, О. П. Атамас // Академічний огляд. – 2015. – № 1 (42). – С. 78–85. 3. *Костюченко В. М.* Інтегрована звітність як інноваційна модель звітності корпоративних підприємств України / В. М. Костюченко, Н. В. Богатир // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Вип. 8. – С. 1126–1130. 4. *Міжнародний стандарт <ІО>* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2015/03/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK.docx_en-US_ru-RU.pdf. 5. *Костирко Р. О.* Інтегрована модель звітності компаній: передумови, принципи, складові / Р. О. Костирко // Економіка України. – 2013. – № 2 (615). – С. 18–28. 6. *Безверхий К. В.* Інтегрована звітність підприємства: удосконалення організації і методики її складання / К. В. Безверхий // Бухгалтерський облік і аудит. – 2014. – № 5. – С. 23–28.

УДК 657

О. О. Сидоренко, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

НАПРЯМКИ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВІВ СТРАХОВИКІВ УКРАЇНИ

Ключові слова: управлінський облік, страхові резерви, напрямки, організація.

Діяльність страхових компаній в Україні нині має незначний вплив на процес фінансування та розвитку економіки України, що підтверджується незначним обсягом страхового ринку відносно до ВВП протягом усіх років незалежності України. Водночас у майбутньому після виходу з кризи таких галузей, як сільське господарство, промислове виробництво, машинобудування, літакобудування, банківського сектору та фондового ринку, роль страхового бізнесу в розвитку економіки буде значно вищою, а отже, зросте рівень та масштаб відповідальності окремо взятої страхової компанії за узяті на себе зобов'язання перед страхувальниками, що відповідно буде приводити до підвищення рівня вимог щодо тактичного та стратегічного управління страхової компанії, контролю за процесом мобілізації, резервування, використання та розміщення страхових резервів, як одного з найголовніших факторів забезпечення платоспроможності страховика зокрема та всього страхового сектору загалом.

Таким чином, одним із важливих напрямків управління діяльності страхових компаній України, на нашу думку, повинен стати управлінський облік страхових резервів, як процес виявлення, вимірювання, накопичення, структурування, інтерпретації, та передачі інформації внутрішнім користувачам щодо процесу формування, використання та розміщення страхових резервів, якої буде достатньо для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

На наше переконання, управлінський облік страхових резервів повинен включати в себе три такі напрями, як управлінський облік формування страхових резервів; управлінський облік використання (достатності) страхових резервів; управлінський облік розміщення страхових резервів (рис.).